

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Árny Bika bérház). Tel.: 113. (7 melléklettel.) Szerkesztési hiv. órák d. u. 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földművelés és Polgári Párt ujsága

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Árny Bika bérház) félemelet. Telefon: 113. (7 melléklettel.) Hivatalos órák: reggel 8—este 6-ig

Régi nóta új kiadásban

Rákosi Máttyás, a Magyar Kommunista Párt vezetője, jónak látta kecskeméti beszédében újabban vadakat említeni a Független Kisgazda Párt ellen. (Közvetveleg megjegyezzük, hogy a párt központi lapja, a Szabál Nép (titulálja Rákosi Máttyást a MKP vezetőre, amivel kapcsolatban jó lesz emlékeztetni, hogy a vezéri jelszó a nyilas és naci világ óta valahogy lejárt és talán éppen a kommunista sajtó részéről kár volna feleleveníteni a rosszhangzást, a »Führerprinzip« alapú megváltoztatást. A demokrácia ne vegye át a fasiszta világ még oly hangzatos rangját, mert a tömegekben könnyen fogalomzavarra vezet. Hitler, Mussolini és Szalasi dományozta magának a vezéri rangot — Rákosi Máttyás bizalmas bizonyára nem reflektál az ilyen nyilas izü »rangokra«.)

A lényegre áttérve, Rákosi Máttyás a MKP főtitkára (maradjunk csak meg a helyes címzésnél), azt mondotta, hogy a »Kisgazda Párttól egyre jobban nyilvánvalóbbá válik, hogy inkább csak nevében kisgazda; valóságban a pártban elsősorban a kartelek és bankok urai a szóvivők, akik minden kérdésben keresztül tudják vinni akarataikat.«

Ime, hát ez is megértük. Miután másfél éven át azzal vádolták a Kisgazda Pártot, hogy megőrjí soraiiban a reakciót, most a kartelek támogatásának, a bankok érdekeinek szolgálatával akarják diszkreditálni a tömegek előtt. Értjük: a reakciós vádak már megdőlték, most a gazdasági kérdések vannak napirenden, az embereket elsősorban a stabilizációval együttjáró árkeresetek érdeklik, tehát alkalmasabb a Kisgazda Párt elleni támadásokat gazdasági térre átvinni és a jól induló stabilizáció egyetlen kellemetlen tünetét az agrárállót, a Kisgazda Párt nyakába varrni, ezt pártot odaállítani bűnbakként.

Megszoktuk: ha valami sikerül ebben az országban az a MKP de legalább is a munkáspártok érdeme, ha valami baj van, annak oka a Kisgazda Párt. Ez így megy már egy év óta, szinte unalmassá kezd válni, mert hisz emberileg is elképzelhetetlen, hogy csak az egyik csinál jól, a másik mindig csak rosszat.

Hogy a mezőgazdasági termékek árához képest még mindig drágák az iparcikkek, tény, de nem lehet úgy beállítani, hogy a Kisgazda Párt idézte ezt elő, mert ellenkezik a valósággal. Egy országos párt vezérletől — pardon — vezérletől el lehet várni, hogy nagyobb felelősséggel értesüljön és a dolgok alapos megvizsgálása után emeljen ilyen súlyos vádat a többségi párt ellen amellyel együtt kormányoz, amellyel pártja koalícióban van és amellyel együtt állapították és állapítják meg a gazdaságpolitikai irányvonalat.

A kartelek és bankok szóvivői uralkodnak a Kisgazda Pártban? Ugyan kérem, hiszen a Kisgazda Párt volt az, amely a kartelek ellen hadjáratot indított még ab-

ban az időben, mikor ez igen veszélyes célkitűzés volt. A bankok uralma ellen is ez a párt küzdött kezdettől fogva. És hogy csak a névben lenne kisgazda? Ajáljuk annak, aki ezt állítja, vegyen részt a párt bármelyik vidéki gyűlésen láthatja ott hogy igaz-veleg magyar földműves társadalom tagjai alkotják a párt zömét, a napbarnított arcú kisgazdák, törpebirokosok képezik a gyűlések hallgatóságát és ennek a nemzetfenntartó rétegnek legjobbjai vannak a párt vezetőségében, az élen kezdve a paraszti miniszterelnöktől a legkisebb falu Kisgazda Pártjának vezetőségéig

A Kisgazda Párt nemcsak az elmúlt reakciós időkben, hanem a demokratikus években is küzdött minden egészségellen gazdasági alakulás és így a kartelek ellen is. Nézzük, mi mondtott a párt programja a gazdasági élet újjászervezéséről: »Ennek alapja — mondja — elsősorban a magyar nép munkaszervezése és áldozatvállalása, majd pedig a termelés alapját képező javak és eszközök okoszerű felhasználása, vigyázni kell arra, hogy a magyar nép munkakészségét ezekben a nehéz időkben semmitől se káros befolyás meg ne rentsa, azután okosan kell felhasználni a termelésre rendelkezésre álló eszközöket.« Ez általánosan megfogalmazott elv alapján a párt gazdasági demokráciát akar és ezt a célt tartja szem előtt minden időszerű kérdésben.

Nézzük az árkeresést! Az agrár állót nem lehet csak úgy könnyűen a Kisgazda Párt nyakába varrni. Varga István, az Anyag és Arhiválalati elnöke legutóbbi nyilatkozatában, alaposan megvilágította ezt a kérdést a következőkben:

— A Gazdasági Főtanács határozta el, jóval az Anyag- és Arhiválalati kinevezése előtt, hogy a szanálás sikerének sajnálatos módon egyik előfeltétele az, hogy agrárállót keletkezzék. Ennek nagyságát is előírta, kimondván hogy ha az agrárárak színvonalát 1939-hez képest 110-zel jelez-zük, ugy az iparcikkeké 150—200 között, átlagosan tehát 175 lehet. Ez azt jelenti, hogy a Gazdasági Főtanács az Arhiválalati számára előírta azt, hogy az iparcikkeknek áremelkedése haladjon meg a mezőgazdasági árakkal, még pedig átlagosan 60 százalékkal. Mindez természetesen a termelői árakra vonatkozik. Ezenkívül árszabályozásról 37,5 százalékos agrárállónyilás kialakítását írta elő a Gazdasági Főtanács.

A fentiekből látható, hogy a Gazdasági Főtanács adta meg az irányítást az árak kialakítására. Tehát ne reklamáljuk a fenn álló visszás helyzetet a Kisgazda Pártban. Viszont tudvalevő, hogy a Kommunista Párt alapos befolyásra tett szert a Gazdasági Főtanácsban. Azt mondhatjuk tehát, hogy adresszálja a kifogásokat magának is.

Az egész vitából pedig az a tanulság, hogy bűnbakot keresni és a régi recipe szerint me-

A magyar békeküldöttség kéri, hogy Erdély egyötödét csatolják Magyarországhoz

Tudomásul veszi az 1938-as csehszlovák-magyar határt úgy, hogy ezzel a népesseg etnikai és jogi helyzetének visszaállítása is jár — fenntartjuk igényeinket a Németország által okozott károk megtérítésére: a német hadsereg által eloldéztott kar ósszege 882 millió dollár

Páris, aug. 22. A magyar békeküldöttség Szent István napján egykor nyújtotta át a békeértekezlet főtanácsának a magyar békeszerződés tervezetével kapcsolatos észrevételeket és javaslatokat tartalmazó emlékiratot.

A magyar emlékirat a magyar pontokat és területi bizottság utasításra napirendre kerül és akkor válik nyilvánossá. A magyar emlékirat bevezető részében utal *Vorostov* laborágyra, a *Szovjet Unió* nevében *veti arra a megállapításra, hogy Magyarország ténylegesen hozzájárult a szovjeteknek Németország feletti győzelméhez és kéri hogy ehhez képest vétessek be a békeszerződés szövegébe, hogy Magyarország ténylegesen résztvevő a Németország elleni háborúban.*

Az emlékirat a továbbiakban a magyar-román viszonyra foglalkozik. Megállapítja, hogy tudomásul veszi az 1940 augusztus 30-ai becsi döntés érvénytelenségét, de utal arra, hogy ezt a döntést meg az akkori román kormány kezdeményezte. Romániával kapcsolatban a kormány emlékirata részletesen foglalkozik a területi kérdéssel és kéri, hogy a magyar kisebbséggel szemben megnyitandó *valamennyi viszony megújítására Erdély egy részét csatolják Magyarországhoz. Egy 2 ezer négyzetkilométerrel van szó, azaz a 103 ezer négyzetkilométert kitevő Erdély területének kb. egyötödéről. Egy ilyen rendezés után 880 ezer román állna magyar területen, míg egymillió 600.000 magyar maradna román fennhatóság alatt.* Ilyen feltételek között mind két államnak azonos érdeke fűződik a kisebbségi kérdés kioldásához. Ez a megoldás nagymértékben elősegítené Románia és Magyarország közötti jóviszonyt.

Az emlékirat a továbbiakban a magyar-csehszlovák viszonyról szól és tudomásul veszi az 1938 november-i becsi döntés megsemmisítését, valamint a Csehszlovákia és Magyarország között 1938 január 1-én fennállott határ visszaállítását, felfogása szerint azonban ez annyit jelent, hogy a területi status quo visszaállítása egyúttal a magyar népes etnikai és jogi helyzetének visszaállításával is jár. *Követeli a lakóhely és tanítási nyelv megválasztásának szabadságát, valamint a munkavállalás és a vállalkozás szabadságának biztosítását.*

Ami Csehszlovákiának a kisebbséggel kapcsolatos álláspontjával szemben a tény, hogy

Csehszlovákia, amely tagja az Egyesült Nemzetek szervezetének magára nézve kötelezőnek ismeri el az Egyesült Nemzetek kikötéseit.

A magyar emlékirat utal a *délkelet-európai államokban nagyszámú élő egyének sorsára, akik állampolgárság nélkül vannak.* Ismeri az ezzel kapcsolatos igazságtalanságokat és az illetők nehéz helyzetét és azt kéri hogy az az állam, ahol valakinek állandó lakóhelye volt, köteles legyen állampolgárának elismerni az illetőt.

Befejező részében a magyar köztársaság köztársaságának a kívánságának ad kifejezést, hogy *adott esetben újabb észrevételeket teheszen, ha a szövetségesek részéről teendő módosító javaslatok szükségesek lennének.* A magyar békeszerződés tervezet katonai záradékaira vonatkozó magyar észrevételek csupán technikai természetű javaslatokat tartalmaznak.

A békeértekezlet főtitkárságához beterjesztett emlékirat gazdasági részének bevezetése megállapítja, hogy minden ország gazdaságpolitikai célkitűzését elsősorban földrajzi fekvése szabja meg és ez különösen az olyanokra vonatkozik. A magyar kormány a legalszintűbb készségeivel kíván a Dunamendécs problémáinak rendezése ké-

désében részt venni, ehhez azonban szükség van arra, hogy a békeszerződés számot vessen a Dunavölgy és benne Magyarország elemi gazdasági szükségleteivel. E feltételt a magyar javaslatok mindenekelőtt abban látják, hogy ne hátrítsanak Magyarországra olyan terheket, amelyek gazdasági életének teljes összeroppanása nélkül elviselni nem tud.

A magyar kormány felfogása szerint a *dunai államok szorosabb gazdasági együttműködése* érdekében kívánatos lenne a *dunai országok között olyan megállapodások létrejötte, amelyek biztosítják egyrészt azt, hogy ezek egymás nyersanyag és energiaszükségleteit igénybe vehessék, másrészt árufelcseségeiket egymás piacain elhelyezhessék.* A cél az együttműködés minél erősebb elmélyítése.

Az emlékirat végül ismerteti a *mémet hadsereg által okozott kárt, amelynek ósszege 882 millió dollárt tesz ki, majd hangsúlyozza, hogy Magyarország fennálló tekinteti mind a magyar-német fizetési forgalomban keletkezett követeléseit, mind a Németország által okozott károk megtérítésére vonatkozó igényét.* Leszövegi, hogy a békeértekezlet kezében van annak eldöntése, hogy Európa e részében lehetővé váljék az általános megbékélés és az alkotó munka. (MTI)

Csehszlovákia 200 ezer magyar kitelepítését javasolja

A csehszlovák küldöttség azt javasolja, egészítsék ki a Magyarországgal kötendő béke-tervezet egy pontját még egy ponttal, amelynek értelmében Csehszlovákiának joga van ahhoz, hogy legfeljebb 200 ezer fajlag magyar származású lakost Magyarországra telepítsen s Magyarország köteles e személyeket befogadni és őket magyar származásúaknak elismerni. A csehszlovák javaslat a továbbiakban azt javasolta hogy a javaslat végrehajtása a két ország közötti egyezmény tárgya legyen, mégpedig a békekötés hatályba lépésétől számított hat hónapon belül. Az egyezmény az 1946 február hó 27-ai lakosságcsereegyezmény módosítását követné.

A londoni rádió megállapítja, hogy kedden éjfélkor lejárt határidőig mintegy 250 módosító javaslatot terjesztettek elő a béke-tervezetekkel kapcsolatban. A módosító javaslatokat esütörtökön osztják szét. A béke-tervezetekhez benyújtott módosító javaslatok nagy tömege komoly tor-

lódásra vezethet az értekezlet munkájában, ha a négy nagy nemzet meg előre, milyen álláspontot foglaljon el a javaslatokkal szemben.

A Manchester Guardian vezércikkében ezeket írja:

»A csehszlovákok ügyüket gyengítik Magyarországgal szemben, hogy egy darab magyar területet kérnek a pozsonyi kikötő kibővítésére, de még inkább azzal, hogy megengedik a szlovákoknak, hogy a magyar kisebbséggel gyalázatosan bánjanak. A Pozsony mellett követelt terület hír szerint 50 négyzetmérföldből és öt faluból áll, amelynek 7500 lakosa tisztán magyar. A szlovákok viselkedése — írja az angol lap — akik ugyalszik képtelenek lerázni magukról azt a felelőtlenséget, amit Tiso alatti állfűggelenségük során szereztek, némileg az oka annak, hogy a magyar nacionalizmus visszakanyarodik a régi revizionista forrákhoz.«

gint a Kisgazda Pártot odaállítani egyedül felelősnek, könnyű dolog, de igazságtalan. Régi nóta új kiadásban. Legyen elég már a Kisgazda Párt ócsárlásából, befeketéséből, mert ez a po-

litikai módszer nem szolgálja a koalíciós kormányzat zavartalan ságát és azt a belpolitikai stabilitást, amelyet a békekötés mai ideje és a gazdasági járend megkövetel.

Fotó Horváth
Simonffy-utca 1-b.

1200 hadifogoly érkezett eddig Debrecenbe

Az Arany Bika előtt két hangosanbeszélőt szerelnek fel és innen tájékoztatják a közönséget az érkező hadifoglyokról

A hadifoglyok hazaszállítása folyamán eddig Debrecenbe hét szerelvény futott be, amely magyar hadifoglyokat hozott. Az eddigi hét szerelvényen összesen 1200 magyar hadifogoly volt, akik általában jó egészséggel érkeztek. Beteg csak szörvályosan akad a hazatérők között. Hírek érkeztek arról, hogy a hadifoglyok hazaszállítását meggyorsítják, részint azért, hogy a 25000 hadifogoly mielőbb otthonában legyen, részint pedig azért, hogy a hűvösebb idők beálltával nehezkessé váljon a szállítás. Már amennyire lehet, több ezer magyar hadifogoly van és csak a szállítóközvetítők kérdése, hogy mikor tudják Debrecenbe továbbítani az ottlevőket.

A Pavillon lakányában működő Vöröskereszt Tudósító hangosan beszélője nagy sikerrel működik. Báthori József a stúdió vezetője teremtette, hogy a város főpontjára kiserelnek két hangszórót és így a nagyközönség a város főterén hangszórón keresztül hallhatja majd a hazatérők nevéit és hallhatja majd a megkereséseket illetve azok nevéit, akikről hírt hoztak a hazatérő bajtársak. A tervek szerint minden nevet kétszer mondanának be helységnevel és ha mód van rá születési évvel, úgyhogy mindenki tisztán megértheti, hogy hozzátartozójáról van-e szó. Báthori József elgondolása szerint az Arany Bika előtt helyeznénk el két hangosan

beszélőt és így a város központjában a járó-kelők emberek értesülhetnének a hadifoglyok érkezésének időpontjáról és a nevekről. Valószínű, hogy a posta jóvoltából sikerül huzalt szerezni és így már ezen a héten felszerelnék a hangszórókat.

Akikről hírt hoztak

A hazatérők az alábbiakról hoztak hírt: Kapusi Antal Hajdúbozsórmény, Vajda Antal Hajdúhadház, Tordai Zsigmond Derecske, Enyedi Dezső Hajdúhadház, Nagy Sándor Hajdúbozsórmény, Bogdán Antal Debrecen, Fazekas Borkereskedő Hajdúbozsórmény, Fejes Sándor Hajdúnánás, Czieger János Debrecen, Albert Gyula Debrecen, Berencsik László Debrecen, K. Szabó Lajos Hajdúbozsórmény, Csatári István Debrecen, Csúrka János Debrecen, Schaffer János Debrecen, Kovács József Debrecen, Ács Imre Derecske, Hajdu Miklós Balmazújváros, Németi László Balmazújváros, Cserép Sándor Debrecen, Varga Imre Józsa, Császi Elek Hajdúszoboszló, Ifj. Kovács István Vámospercs, Tóth Imre Hajdúszoboszló, Gyökös József Józsa, Ungvári Miklós Debrecen, Murkó Sándor Hajdúnánás, Kovács Imre Hajdúbozsórmény.

A minszki 168-as hadifogolytáborból a közeli napokban a követező debreceni hadifoglyok érkeznek haza: Biri János és Kovács Imre.

Hajdúmegye 200 vagon vetőmagot kap és passzív területét minősítették közellátási szempontból

Hajdú vármegye közellátási bizottsága B. J. B. vármegyei főispán elnöklésével ülést tartott. A főispán beszámolt budapesti tárgyalás eredményéről. A vetőmag biztosításával kapcsolatban kilitásba helyezték 200 vagon vetőmagot, melyből 150 vagon cse-reakcióként, 50 vagon pedig hitelbe kapnak a termelők. A vetőmagot rostált és csávázott formában adják ki a gazdáknak.

Az aszálykárrel kapcsolatban a főispán kérte Hajdú vármegyei ügyésztől a vetőmagot elvételéről. A miniszterium hozzájárult ahhoz, hogy a vármegyei közellátási szempontjából passzív területet minősítsék, vagyis a vármegyéből nem szállítanak ki gabonát, az itt levő készletek a helyi közellátás céljait szolgálják. Jóváhagyta a miniszterium a megkezdett bérhizlalási szerződéseket, ami a vármegye zsilrelátását van hivatva szolgálni.

A főispán a hajdúbozsórményi eset kapcsán megemlékezett arról, hogy az ilyen esetek nem szolgálják a szervezett közellátás érdekében a rendőrség is megállapította, mert több tüntetésben résztvevőnél nagyobb készletet találtak.

A beszolgáltatással kapcsolatban ismertette a főispán, hogy milyen arányban lehet egyes cikkeket másokkal helyettesíteni. Egy mázsa gabonát 5 mázsa káposztával, vagy 3 mázsa lucernával,

esetleg 3.3 mázsa szénával, egy mázsa burgonyát 3 mázsa káposztával, 15 mázsa lucernával vagy 1.65 mázsa szénával, egy mázsa olajos magvat 10 mázsa káposztával, vagy 6 mázsa lucernával, esetleg 6.60 mázsa szénával helyettesíthetnek a beszolgáltatásnál még egy mázsa élőállat helyett 15 mázsa káposztát, vagy 7.5 mázsa lucernát, vagy 7 mázsa szénát adhatnak.

Szóvá tették az értekezleten, hogy egyes malinok helytelenül járnak el a dézma magyarázatánál és a 25 kg beadott dézma után 75 kg búzát öröinek meg, holott Nahóczky Miklós közellátási felügyelő magyarázata szerint 25 kg dézma igazolása után 100 kiló búzát kell megörönie a malomnak. A 10 forint örési díjban benne van a fa ára is, ahol tehát a fát természetben veszi be a malom, ott az árát le kell vonni és visszatéríteni az öröletőnek. Az örések után az ocus ki kell szolgáltatni az öröletőnek és minden malomban kifüggesztve fel kell tüntetni, hogy egy mázsa búzából mennyi lisztet és korpát adnak ki az öröletőnek.

Dr. Varga Miklós vármegyei közellátási előadó ismertette Hajdú megye közellátási helyzetét, melyből kiderült, hogy a vármegye területén 70.000 ellátatlannak kell fedeznie a kenyérszükségletét.

Csempész autót fogott el a rendőrség az apafajai erdőben

A debreceni rendőrség hetek óta figyelemmel kísérte, hogy az apafajai erdőben időként megáll egy teherautó, mely sokszor felnapig is ott vesztegel, majd a román határ irányába elindul árúval megrakodva. Tegnap hajnalban ismét feltűnt a rejtélyes autó. A nyomozók igazolásra szólították fel a bennlőket és megállapították, hogy Fajjanovich Salamon romániai, szatmárnémeti lakos és három társa ülnek abban.

A teherautóban nagymennyiségű textil- és rövidáru, főleg cérna volt. A látszat teljesen az volt, hogy ezeket az árut Romániába akarják kicsempészni, annyi-val inkább, mert a környéken lakók vallomása szerint az autóban dílok többektől érdeklődtek, hogy merre visz a legrovidebb út a nyírábrányi határ felé.

Igazoltatás után a rendőrségre akarták előállítani az autót és utasait, mire Fajjanovich Sámuel

az előállítását végző Vas Dániel és Szabó István próbarendőröknek 200 forintot, D. Varga Sándor rendőrmesternek pedig 3000 forintot ajánlott fel, ha távozni hagyják őket. A rendőrök természetesen nyomban előállították és őrlzetbevittek a csempészéssel gyanúsított négytagú társaságot, akiket átadtak további nyomozás végett a gazdasági rendőrségnek, mely megkezdte kihallgatásukat.

Ak a hitelbe vásárolni?

Most már berendezheti lakását. Vételkényszer nélkül tekintse meg bitorraktáramat, hol mindennemű lakberendezési tárgyat három havi részlet törlesztésre a legolcsóbban vásárolhat.

IVÁNY ENDRE
Áruforgalmi Iroda és műkereskedés, Plac és Miklós u. sarok.

Byrnes embertelennek tartja a magyarok deportálását

A Newyork Herald Tribune azt írja, hogy a békeértekezleten a keserűség a csehek és a magyarok között fokozódott. A lap ismerteti Gyöngyösi János külügyminiszter nyilatkozatát, ma, d. azt

írja, Byrnes hír szerint kijelentette, hogy a magyarok deportálását embertelennek tartja. Az Egyesült Államok ellenzik azt a tervet, hogy néprajzi okokból embereket ide-oda tologassanak.

Haszonkulcsaöökkentések

A közellátásügyi miniszter rendelete szerint a termelők gyáripari és kisipari előállítások által forgalomba hozott áruknak és gazdasági jellegű szolgáltatásoknak az árából, amelyeknek ár megállapítása a közellátásügyi miniszter hatáskörébe tartozik, az eladó 5 százalékos árengedményi köteles nyújtani, kivéve azokat a cikkeket, amelyek tekintetében más módon intézkedik az ár- és anyaghivatal.

Nem érinti a rendelet alapján nyújtandó rendkívüli árengedmény az érvényben lévő más rendelkezés alapján nyújtandó engedményeket. Nem vonatkozik a rendelet a feldolgozálan mezőgazdasági termények, termékek és élőállatok, malmi és hántolóipari termékek, a kenyér, a sós, vizes zsemle és buci, valamint a hércseplés árára, illetve díjára.

A nagykereskedők eladásainál, ha a megállapított haszonkulcs legfeljebb 10 százalék, egy 1 százalékkal, ha a megállapított ha-

szonkulcs legfeljebb 15 százalékos, egy 2 százalékkal, ha pedig 15 százaléknál magasabb, 3 százalékkal kell a bruttó haszonkulcsot csökkenteni.

Kiskereskedők eladásainál legfeljebb 25 százalékos haszonkulcs esetén 3 százalékkal, legfeljebb 40 százalékos haszonkulcs esetén 5 százalékkal, 40 százaléknál magasabb haszonkulcsnál 7 százalékkal kell a haszonkulcsot csökkenteni.

Nem kell csökkenteni a haszonkulcsot a cukorka, csokoládé, keksz, kétszersült és egyéb kisipari termékek és cukrászipari készítmények árának megállapítása tárgyában már régebben adott rendeletekben előírt rendelkezések, illetve viszonteladók részéről engedélyezett bruttó haszonkulcsoknál, ami magában foglalja a pénzügyminiszter által megállapított 3 százalékos forgalmi adót és a 6, illetve 7 százalékos általános forgalmi adót.

Kossa és Drózdny párharc

A felhatalmazási törvényjavaslat vitájában tegnap a nemzetgyűlésen Kossa István (MKP) volt az első szónok. Pártja nevében elfogadta a törvényjavaslatot.

Beszéde közben jelent meg Bartha Albert, az új honvédelmi miniszter, akit a Ház minden oldalán melegen ünnepeltek.

Kossa beszédeben foglalkozott Drózdny Győző vádjával és visszautasította azokat. Ezután Drózdnynek egy 1919-ben megjelent „Zsidóság és bolsevizmus” című könyvből részleteket olvasott fel, amelyben Drózdny Károlyi Mihályt támadja.

Drózdny Győző multheti beszédeben azzal vádolta Kossát, hogy zsidó javakat szerzett meg s egy zsidó Kossán talált meg az ingét. Kossa István kijelentette:

— Nem lehet becsmérlésvágó, ha egy, a fasizmus ellen harcolt és ennek következtében minden földi vagyonkijárából teljesen kifosztott demokrat a felszabadulás után a fasiztáknak itthagott javakat átveve, az Elhagyott Javak Kormánybiztoságától az élet fenntartásához szükséges anyagi javakat megkapja.

Ezután kijelentette, hogy Steinecker Lajos, a kinek az ingét egyébként sem ő kapta meg, nem zsidó volt, hanem nyugatra menekült fasiszta sváb főhadnagy.

— Soha mulatóban nem volt — hangsúlyozta Kossa Drózdny Győző vádjára, hogy ő egy mulatóban aranyakat mulatott el. Az állás-halmozás vádjáról szólva Kossa kijelentette, hogy valóban sok állása van, de a MKP-ban pártfegyelem van, valakinek lehet több állása, de csak egy fővedelme. A többi jövedelmet méltó célra fordították. Az Atheneumtól pl. egy fillért sem kap.

Drózdny Győző multheti állításainak igazolására adatokat sorolt fel.

Kossa István személyes megtámadtatásán újra felszólalva

Előrendű kórpitos munka!

Javításokat és átálgozásokat részletre is készítik. SZABÓ JÓZSEF kórpitosmester. Szent Anna 10-12. (Városi bérház.)

IPAROSOK FIGYELMÉBE!

Gomblyukötő, szűcs, zsák, cipész, szabó és női varrógépek speciális javítása, keréknár gramofon, rádió javítása és eladása, alkalmatások. HORVÁTH TIHAMÉR
Deák Ferenc utca 9. Tel.: 404. b.

FORINTÉRT legolcsóbban só, paprika, cigaretta papir és hüvely
Adorján László fűszer-, gyarmat-, festék és rövidáru nagykereskedésében. Piace-u. 83.

Bécsben zuhant az arany ára

Bécs, aug. 23. A Wirtschaft c. közgazdasági hetilap rámutat arra, hogy a forint bevezetésével és a magyar gazdasági élet megszilárdulásával rohamosan zuhant az arany feketepiaci ára Bécsben is. Amíg húsvét táján egy gramm arany 120 schillingre került, június végéig 70 schillingre ment le s a magyar stabilizáció hatására most hirtelen 25 schillingre zuhant le. A lap szerint az arany árának még további csökkenése várható.

Művésztelep a Nagyerdőn

A város a Nagyerdőn, az Augusztai szanatórium közelében művésztelepet létesít festőművészek számára. A nagybányai és szolnoki művésztelepekhez hasonlóan akar ott létesíteni. A Nagyerdő azonban az erdők elvétele során állami tulajdonba ment át, ezért most a város felír a földművelésügyi kormányzat, hogy adjon vissza a Nagyerdőből az Augusztai szanatórium közelében 42 hold területet és itt építené fel a város művésztelepet, ahol otthon nyernének a festők, tanulhatnának és taníthatnának is.

Bankjegyforgalom

A bankjegyforgalom az augusztus 15-i kimutatás szerint az aug. 7-i forgalommal szemben 113 millió 55.840 forinttal 226.716.580 forintra emelkedett. A forgalomban lévő bankjegyekből arany, deviza és valutavásárlás folytán 102 millió és 349.900 forint került forgalomba.

A fűszerkiskereskedelem irányarai

Az országban eddig egyedülálló kezdeményezéssel a debreceni kereskedők a Kereskedelmi és Iparkamara gazdasági rendőrség és a közellátási ügyosztály, illetve a közellátási felügyelő bevonásával szakmánként irányarokat állapítottak meg azokra a cikkekre, amelyek természetükkel fogva hatósági ár nem megállapítható.

Előnek a fűszerkiskereskedőknek vásárolható cikkeket irányarait állapították meg. Ezek az irányarok nem szabott árak, azokon alul természetesen árusíthatnak a kereskedők. Drágábban azonban nem árusíthatják a cikkeket, mert akkor már a gazdasági rendőrség lép közbe.

Az irányarok megváltoztatására is van lehetőség, mert a kereskedők áremegállapító bizottsága állandó szerv. Ha a gyáraktól érkező árak az ugynevezett beszerzési vagy utánpótlási árak változnak — sok esetben csökkennek — az irányarok is követik az árváltozást.

Itt közöljük a fűszerkiskereskedelem fontosabb cikkeinek irányarait: Kömény 16, paprika 12-32, fahéjpótló 46, vanillapótló 56 fillér dekántól, mák kg-ja 5 forint, pótkávé legnagyobb doboza 4 forint 12, a legkisebb 72 fillér, nyers kávé dekája 1 forint 50 fillér, Planta tea kékdekas csomagolásban 1 forint, valódi tea dekája 1 forint 50 fillér.

Ceconai víz 2 forint, Hajdu víz 2 forint 40 fillér mástíllertés üvegben. Szalicil dekája 2 forint 50 fillér. Mosogatóanyag kg-ja 7.80 forint, szorológ 50 fillértől 2 forint 60 fillérig. Cipőtelítőszer 1.50-2 forint. Cipőfűző 70 fillértől 1.20 forintig. Sósórszesz 6.48 forint. Kályhafényesítő 40 fillér. Vasporkup 10 fillér. Kékítő 4 forint 90 fillér. Tolthegy 16-24 fillér. Egy deka gombócot 50 fillér. Biztótű 15 fillér.

Sepró 5 forint 75 fillértől 7 forint 78 fillérig. Spárpa 10 deka 2 forint 60 fillér.

Egy kg gyertya 12 forint 60 fillér. Ecet 10 százalékos 3 forint 70 fillér, 5 százalékos ennek fele.

Toilettepapír 1.20-2.40 forint, papírszalvéta 1.50-3 forint. Faltűző 0.90-1.40. Cellofán íve 50 fillértől 1 forintig.

Konyhaszószó 9 forint 40 fillér, gyökérkefe 6 forint. Egy kréta 20 fillér.

Fogkefe 1 forint 65 fillértől 2 forint 25-ig.

A fűszerkiskereskedelem egyéb árait, az élelmiszerek árait a közellátásügyi miniszter állapította meg.

— A finomított étolaj árát literenként 7.50 forintban állapították meg. Nem finomított, nyers tökmag- vagy napraforgóolaj ára literenként 5.40 forint.

ber
ka
re
ba
kő
dől
biz
me
ho
zat
átv
riu
köz
sém
egy
ni.
átá
zet
ség
recc
A
zap
foly
fel.
Hoi
cát
vet
Bet
N
vár
zet
ban
ság,
sok
szar
egy
gok
több
ben
zók,
zotis
tot
ered
hette
főka
a Ho
ór b
ból
eszű
viszsg
va a
horto
toga
meg,
ruda
gek
ségén
tossá
folyt
Debr
dos
főrd
rendő
nyitá
gal d
emlé
tások
mely
Róz
da tu
nek, a
da elé
főták
bogta
nuja
rablót
Pá
jelen
debr
ellen
gélő
földj
önkén
toták
ség m
Földb
2891-
Sándor
tetta r
forgó

Tárgyalások a közkórház átvételéről és megnyitásáról

A Horthy kórház sorsa ügyében hetek óta folyó tárgyalásokat tartanak részben Budapesten részben Debrecenben. A napokban a népjóléti és a vallás- és közoktatási minisztérium kiküldöttjei, valamint az egyetem megbízottjai a helyszínen folytatják a megbeszéléseket. Arról van szó, hogy a debreceni Horthy kórházat a kultuszárca keretei közül átvénné a népjóléti minisztérium és ismét mint általános közkórházat adná át rendelkezésére, vagyis megszűnne az egyetemi klinika függvénye. Ennek a tervnek szerint az újonnan átalakított és modernül berendezett új közkórház önálló egészségügyi intézménye lenne Debrecennek.

A tárgyalások az átvétel módjainak megállapítása körül folynak s nehézségek merültek fel, mert annakidején, amikor a Horthy kórházat a belügyi tárca által a kultuszminisztérium átvette, nagyobb befektetéseket

eszközölt. Az egyetemi klinika 800 ezer pengő értéket investált s most természetesen ezen összegnek forintba átszámított kárpótlást követel. Ezenkívül a klinikának más kívánságai is merültek fel a kárpótlás körül. A debreceni tárgyalások nem végződtek teljes eredménnyel, de megtalálták az alapot, amelyen a kultuszminisztérium és a népjóléti minisztérium megbízottai tovább folytathatják megbeszéléseiket.

Mint tudvaló a Horthy kórházban, tekintettel a bombázás okozta károokra, nem ápolnak beteget, de a használható helyiségekben 23 család lakik. Valamennyi a klinikai személyzet tagjai sorából. Természetesen a kórház átvétele esetén az ottlakók részére lakásról is kell Debrecen városának gondoskodnia. Mint hírlik, a tárgyalások rövidesen befejeződnek, hogy a közkórház még ez évben megnyitható legyen.

Megoldódott a hortobágyi nagyarányú jószágeltűnések titka

Betyárvilágra emlékeztető bünszövegetet leplezett le a hortobágyi rendőrbiztoság

Nagyarányu, szinte az egész vármegyét behálózó bünszöveget leplezte le a napokban a hortobágyi rendőrbiztoság. Hetek óta folytak süttogások arról, hogy a hortobágyi szarvasmarha átadó állomásnál egymásután tűnnek el a jószágok az állományból. Az ügyben több alkalommal kiszálltak részben budapesti büntügyi nyomozók, másrészt minisztériumi bizottságok megejteni a vizsgálatot anélkül, hogy megnyugtató eredményt értek volna el. Két héttel ezelőtt dr. Molnár Győző főkapitány személyesen szállt ki a Hortobágyra és az ottani rendőr biztosság tagjaival, a nép fiaiból kiküldött egyszerű természetes eszű rendőrökkel beszélt meg a vizsgálat szempontjait, rámutatva arra, hogy a tolvajok, akik a hortobágyi állományt fosztogatják, a magyar népet lopják meg, mely vállalt kötelezettsége rúdataban a legnagyobb nehézségek között is eleget tesz kötelezettségének. A hortobágyi rendőrbiztosság tagjai a főkapitánnyal folytatott megbeszélés alapján Debreceni Ferenc rendőrszázados és Vojtovits Gábor rendőrfőtörzsőrmester, a hortobágyi rendőrbiztosság paancsnoka irányításával bravuros gyorsasággal derítették fel a betyárvilágra emlékeztető arányú jószágeltűnéseket és a mai napig 25 személyt vettek őrizetbe. A nyomozás azonban még folyamatosan van, naponta újabb őrizetbevételek várhatók. Eddig az ellopott szarvasmarhából 44 darab került meg a tolvajoknál, orgazdákna, és megállapították, hogy két borjú a lopott állatokból levágtak. Hatalmas arányú bünszövegetet károsította meg a közt a Hortobágyon, veszteséges, cselezet, lopás, a bünszövegetek nyek minden faja előfordult arzenáljukban, behálózta az egész vármegyét s különösen Nagyivánt, Nádudvart, Hajdúböszörményt, Tiszacséget, Tiszafüredet, Nagyhégyest, Vámospérest szökték át a bünszövegetet cseleményeinek szálai.

A tömeges kihallgatások után sor került a kihallgatásokra melyet dr. Márkó Sándor rendőrbiztosság iránvát a helyszínen. Ennek során újabb meglepő fordulatok várhatók a hortobágyi szarvasmarhalonások ügyében. A tettesek az éjszaka leple alatt hajtották el az állatokat és azok egy részét 80-100 kilométeres távolságban, nevezetesen a szőlőgazdáknál találták meg a nyomozók, akik nagyzerű munkával elővették fel a hatalmas bünszövegetet Debreceni rendőrszázados és Vojtovits fő-törzsőrmesterrel élén a hortobágyi rendőrbiztosság tagjai nagyzerű nyomozásukért főkapitányi dícséretben részesültek.

Autós rablók lelőtték és kifosztották a Látókép csárda tulajdonosát

Rózsa Jánost, a Látókép csárda tulajdonosát ismeretlen tettesek, akik autóján érkeztek a csárda elé, revolverrel lelőtték, kifosztották és autóra ülve továbbrobogtak. Két fiatalok volt tanúja a késő esti órákban lefolyt rablótámadásnak. A tettesek,

akik szálláskérés ürügyével mentek be csárdába, azt állították, hogy Budapestről érkeztek és a rablótámadás után Debrecen irányába robogtak tovább. Rózsa eszméletlenül, éleveszélyes állapotban szállították a debreceni klinikára.

Lopás miatt feljelentettek 21 embert, akik önkényesen földosztást rendeztek

Pásztor Róza és testvérei feljelentést tettek lopás miatt a debreceni rendőrségen 21 személy ellen akik a négy testvér Belle-gel 435 szám alatti levő 130 hold földjét hatóság közbejötté nélkül, önkényesen elfoglalták és kiosztották egymás között. A rendőrség megkereste az ügyben a Földbirtokrendező Tanácsot mely 2801-1946. szám alatt Kállai Sándor elnök átiratával értesítette rendőrséget, hogy a szóban-forgó birtokra nézve valóban

nem hozott felszólítást határozatot, az a 21 személy jogtalanul vette birtokába.

A rendőrség megindította az ügyben a vizsgálatot és megkezdte egy a panaszosok, mint a feljelentettek kihallgatását. Az eddigi kihallgatások alapján kilátás van arra, hogy az ügy a felek kölcsönös megegyezésével végződik és a 21 önkényes földosztó személy bért fizet az elfoglalt terület használatáért.

Nyolchónapi börtönrre ítélték egy fodraszt a demokraciamegsejtése miatt

A debreceni népbíróság öttagú különtanácsa csütörtökön tárgyalta Kerékgyártó László debreceni Hatvan-utcai fodrász büntügyét, akit a köztársaság és demokráciavédelméről szóló törvény alapján helyeztek vád alá. Kerékgyártó volt az első az országban, akit az új törvény alapján elfogtak, a törvény kihirdetése után pár napra. A vád szerint üzletében a vendégek előtt a rendőrséget sértegette, a demokráciára, az oroszokra sértő kifejezéseket használt. A vendégek detektívek voltak és előállították Kerékgyártót, aki 1946. április 3 óra van fogságban. A tárgyaláson Kerékgyártó azzal védekezett, hogy őt az aszán provokátorok ugratták be bosszúból, haragosa feljelentése nyomán. A neki tulajdonított kifejezéseket nem tette meg, csak azt mondta, hogy a rendőrség nem áll feladata magaslatán. Kihallgatta a bíróság Havasi Adóf és Rózsa Ferenc nyomozó alhadnagyokat, akik előadták, hogy parancsra mentek ki az üzletbe, nem fedték fel detektív mivoltukat. Ugyanis előzőleg bizalmas bejelentések érkeztek „bizalmi egyének” részéről, hogy Kerékgyártó üzletében fasiztafűz kifejezéseket használt. Velük ment az üzletbe Kovács József nyomozó főhadnagy is. A tanúk igazolták a vádakot. A népbíróság kihallgatta Szabó János tanút is, aki Kerékgyártó állítását erősítette meg. A népbíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után megállapította Kerékgyártó büntösségét igazolás miatt és 8 hónapi börtönrre ítélt. Vagyonának, 1200 négyzetméter telek egyenlő részét elkobozta a bíróság. Eddigi fogságával 4 hónapot és 15 napot kitéptettek vették. Az ítélet nem jogerős.

Postás kultúrest és bál

Szombaton este 9 órakor kezdődő postás kultúrest előadás és bál iránt mind nagyobb érdeklődés nyilvánul meg. Elsősorban a hazatérő hadifoglyok segélyezésére szolgáló a teljes bevétel. Neves művészek, színelőadás, dalárda, cigány, és jazz-zene biztosítja a kellemes szórakozást. 20 filléres tombolaverseny. Olcsó helyiárak, buffet, italok. Bálroda működik pénteken, szombaton egész nap a Bika-halban. A rendezőség ezúttal és ezután is köszönetét fejezi ki a tombolatárgyakat adományozó, nagylelkű kereskedőeknek és kéri további teljes támogatásukat. Másor a hálirodában, jegyek a levélkészesítő postásoknál, a Kőnya-területen és a postapalota I. em. 115. sz. helyiségében kaphatók.

Ma, pénteken délután 5 óra 40 perckor a rádióban Hajdúme győ egészségügyi helyzetével foglalkozó előadás lesz.

GYÁSZROVAT

Bolyok Sándor 48 éves berek-rákosi lakos temetése ma délután lesz a Köztemető II. A. ravatalozó terméből 2 és 3 óra között.

őzv. Polgáry Bálintné KÁLMÁN JULIÁNNA

84 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből ref. egyházi szertartás szerint. Gyászolják: Gyermekei, unokái, dédunokái, kiterjedt rokonsága és ismerősei. Lakás: Kossuth u. 65. sz. Dankó temetkezési vállalat.

Korompay Gyuláné

Szunyogh Amália nyuz. övönő 74. évében elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemető 2. ravatalozóterméből. Elhunytat szerető férjén kívül nagyszámú rokonság gyászolja. Lakás: Varga utca 29. Bartha végzi.

H I R E K

Dr. Dezső Gyula esküdtétele. Dr. Dezső Gyulát a köztársasági elnök a debreceni egyetem jogi karán a magánjogi tanszékre nyilvános rendes tanárrá kinevezte. Az új professzor tegnap délelőtt tette le az esküt az új tanács előtt dr. Bozóky Ferenc rektor kezébe. A rektor meleg szavakkal üdvözölte dr. Dezső Gyulát, aki válaszában hangzottatta, hogy igyekeznél fog megfelelni a bizalomnak.

Mély gyász érte Duscza Ferenc református lelkész, a Vöröskereszt vezetőjét. Az elmúlt napokban édesapja Duscza János 78 éves korában Szarospatakon agy-vérzésben elhunyt.

Dr. Bozóky Ferenc, az egyetem új tanévi rektora átvette hivatalát. Ezzel egyidejűleg a négy új dékán: dr. Czeglédy Sándor, dr. Bacsó Jenő, dr. Verzár Gyula és dr. Mészáros Ede is átvette fakultása ügyeinek intézését.

Megalakult a hajdúböszörményi kereskedők egyesülete. Az alakuló ülésen Debrecenből megjelentek dr. Csire Ferenc pénzügyigazgató, dr. Ráday László kamarai titkár, Leitner Jenő társulati alelnök, Vargha Rezső a nagykereskedő és Eiland Sándor a kiskereskedők részéről. Leitner Jenő üdvözölte a Debreceni Kereskedő Társulat kebelében megalakult új egyesület s felvázolta a kereskedelem mai problémáit, dr. Ráday László az iparrevízió kérdését ismertette, Eiland Sándor a kereskedők együttműködéséről beszélt, dr. Csire Ferenc pénzügyigazgató pedig a honpolgári kötelességek legfőbbikéről, az adófizetésről szólott. Az alakuló ülésen Osváth Imrét választották elnöké, alelnökök Szabó Zoltán és Horovitz Ernő, titkár U. Szabó Imre lett.

A kereskedelmi leányközép iskolai növendéket pénteken nyolc órakor jelentkezzenek az iskolában.

Rumot oszt ki a közellátás. A városi közellátási hivatal a jövő héten a közellátási jegy szelvényre rumot oszt ki. Egy személy félliter 45%-os rumot kap hatóságai áron 11 forint 70 fillér literes árrban.

Hirdetmény. A belügyminiszter úr 152.459/1946. B. M. sz. körrendeletében foglaltak alapján az összes mezőgazdaságban, állattenyésztésben, gyümölcs termesztésben, méhészetben, kertészetben, valamint a földmunkák terén (kubikosok, napszámosok) dolgozó munkások csak a Mezőgazdasági Munkaközvetítő Iroda" közvetítésével vállalkhatnak 3 napnál hosszabb ideig tartó munkát. A már dolgozó ilyen munkásokat a munkaadójuk köteles 3 napon belül a fenti hivatalnál (Arany János utca 2. sz.) pénzbüntetés terhe alatt bejelenteni. A Városi Tanács.

Kiadták a városi építkezéseket. A város a forint bevezetésével újból megindítja az építkezést és helyreállító munkát. A város tulajdonát képező tüdőbeteg gondozó épület, a Wesselényi téren levő volt Bábaképző, szociális ügyosztály épülete most iskola lesz, itt kap otthont a homokkerti és a Mikepércsi-uti iskola. Ennek a javítási munkáját a tetőfedők szakszervezete és szövetkezete kapta meg 560 forintos árajánlat mellett. Ugyancsak a tetőfedők szövetkezete kapta meg a Kishegyesi-uti szükséglakás javítási munkálatait 2900 forint ár mellett. A városháza és Simonffy-utcai bérház helyreállító munkálatainak elvégzését Asztalos András kapta 31.000, az Építőtermelő Szövetkezete 21.000 forintos összegben a városháza festési munkálatait a Szobafestők Szövetkezete 1300 forintért. A Rakovszky-utcai bérház és Bocskai-téri bérház helyreállító munkáit részben végezteti el a város, mert a munkát már így kezdték meg. A megsérült kő és téglajárda, aszfaltburkolat elvégzését a Kövezők Termelő Szövetkezete kapta meg 53.000 forintos árajánlat mellett. A költségeket a város a köznevelésből befolyó összegből fedezi.

Lezuhant hat méter magas. ből dohánkyötés közben Rajk Miklós békényi dohánkyertész. A debreceni klinikára szállították.

A debreceni népbíróság öttagú különtanácsa csütörtökön tárgyalta őzv. Trinkl Béláné miskolci korcsmáros büntügyét. A vád szerint ez év április 23-án Miskolcon a vendéglőben egy Rákosi Mátyásról szóló viccet mesélt el, majd olyan kijelentéseket használt, hogy „máink olyan emberek vezetik az országot, akik irni-olvasni sem tudnak”, azonkívül sértő kifejezéseket használt Rákosi Mátyásra. Trinkl részben beismerte a vádat. Beismerte, hogy vicceket mesélt meggondolatlanul. A két tanu, Davidovics Pál és Angyal Sándor miskolci lakosok nem jelentek meg a tárgyaláson. A bíróság Davidovicsot a meg nem jelenés miatt 50 forint pénzbüntetéssel sújtotta és az újabb tárgyalásra elővezettél. A mostani főtárgyalást tanuk nélkül nem fejezheték be, elnapolták, Trinklét szabadlábra helyezték.

Dr. Hüttl Tivadar egyetemi tanár fellebbezést a népbírósági tanács, amely az igazolások elleni fellebbezésekkel foglalkozik, csütörtökön nem tárgyalta, mivel a kormány rendelete a létszámapasztás végrehajtásáig közhivatalnokokra felfüggesztette az igazolást és népbírósági fellebbezési tárgyalást.

Hallgatók létszámának kérdése az egyetemen. Az új tanévre a felvétel és a beíratkozás már megkezdődött az egyetemen. A hittudományi, a jogi és a bölcsészettudományi karon az első fél-évre felvehető hallgatók számát nem rögzítették, így a három karra a beíratkozás szabad. Kívétel a bölcsészettudományi karon a fizikai és a kémiai szak, ahol a hallgatók számát korlátozni kell a tantermek befogadóképességére való tekintettel. Ugyancsak zárt létszám lesz az orvosi karon. A miniszter állapítja meg a karra felvehető első félévesek számát. A rendelkezés még várat magára, ami a beíratkozás eltolódását vonja maga után az orvosi karon és a bölcsészeti kar kémiai és fizikai szakán.

Gyakorló Gimnázium III-VIII. általános iskolája I-II. osztályba beírás augusztus 28-29-én, javítóvizsga 27-én 9-12 közt Fazekas Gimnáziumban. Évnyitás szeptember 1-én, tanítás 2-án.

Imarend a Kápolnás-utcai templomban Péntek este 7.30 hírszónoklat. Szombat: reggel 7.30, délután 5 óra Perek magyarázat, este 8.30, hétköznap: reggel 6.45, este 8 ó.

Felkéri a MUSZ elnökség Debrecen zsidó asszonyait és leányait, hogy ma, pénteken délután a hitközség tanácstermében a zsidó hadifoglyok ellátása ügyében tartandó értekezleten megjelenni szíveskedjenek.

Radó Antalfi, a Városi Takerék és Híreltetézet igazgatóság tagját a Városi Tanács a jóvátételi ügyosztályhoz dr. Szabó László mellé, közvetlen a város polgármesterének alárendelve, mint pénzügyi és gazdasági szakértőt szolgálattételre osztotta be.

Felrobant a kézigránát a nagycseréi erdőben és súlyosan megsebesítette Király Imre 12 éves gyermekét, akik beszállítottak a debreceni klinikai telepre. Állapota súlyos.

Halálos autószerencsétlenség történt Hajdúszoboszlón. Egy autót amelyet Reyke Benjámín vezetett, nekiment a Kösüly patak híd korlátjának, azt kidöntötte, majd felfordult. Reyke azonnal meghalt. Két másik utas súlyosan megsebesült. Az autót állítólag a vezető ittasan vezette. A debreceni vizsgálóbíró részéről dr. Ilyés Gábor vizsgálóbíró száll ki a vizsgálat megejtésére.

Felvágta mindkét karján az ereit öngyilkossági szándékból Béri Ilona 22 éves leány Hadházi-utcai lakásán. Tettét nehéz helyzete miatt követte el. Eszméletlen állapotban szállították kórházba.

Kész ing Finom kalap KISS-nél
Piac-utca 16. Állópai palota.

Árubehozatal, újabb árcsökkenés

Zsebők Zoltán államtitkár, aki 3 héti tárgyalásokat folytatott Párisban a 15 milliárd dolláros amerikai kölcsön keretében az áranyag bevásárlásáról, a hazaszállítás megindulásával munkáját befejezte és visszautazott Budapestre.

Az általános iskola Debrecenben

A demokratikus magyar állam ismertetése arra, hogy a polgári szabadság érvényesítése leggyengébb elgondolásokat egészen addig, míg az a magyar nép, a demokratikus magyarság ösztönözésére nem kerül. Ebből vele ösztönözésbe nem kerül. Ebből vele ösztönözésbe nem kerül. Ebből vele ösztönözésbe nem kerül.

Augusztus végéig 150 vagon cukor és 61 vagon zsir érkezik külföldről. Az árrezervió folyik, további árcsökkenések várhatók. A szappan árát jelentősen leszállyítják és az ablaküveg árát az eredetnek egyharmadára csökkentik.

beteges felfogás, hogy az általános iskola itt vagy ott való elhelyezése a tanterv társadalmi osztálytagozódása szerint történik; a kiválasztás könyvnyelvi megvalósítása az összevont iskolákban, az osztályonkénti társadalmi osztálytagozódásnak is igen jelentős tényezői lehetnek az így kialakult általános iskolák.

Ehhez a megoldáshoz két dolog szükséges; az iskolázott szülők ne törekedjenek kivonni gyermekeiket abból az iskolából, amelybe lakóviszonyuk szerint tartoznának; mert ott is ugyanazt kapják, amit a hozzájuk legközelebb eső „uri” általános iskola nyújt mind a tanítás, mind a nevelés terén. A tanterv társadalmi osztálytagozódása szerint történik; a kiválasztás könyvnyelvi megvalósítása az összevont iskolákban, az osztályonkénti társadalmi osztálytagozódásnak is igen jelentős tényezői lehetnek az így kialakult általános iskolák.

ORMÓS LAJOS.

Jegy nélkül, árdrágítva árusították a kenyert egy Simonffy-utcai üzletben

A gazdasági rendőrségre több feljelentés futott be, hogy Faragó Andrásné Simonffy utca 2/c. sz. alatti hentesüzletében jegy nélkül, kilónként 1.80 forintos árban árusítják a kenyeret. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást és kihallgatták Faragónént, aki elmondta, hogy Kovács Lajos kereskedő, Csillag utca 44. sz. alatti lakostól vette a kenyeret 1.50 forintért kilónként és azt 30 fillér haszonnal adta tovább. Mivel a kenyér jegynélküli árusítása tilos, ezenkívül árdrágítás is történt, a gazdasági rendőrség az ügyet áttette az ügyészségre.

Gerő miniszter is Párisba utazott

MTI jelenti: Bolgár Elek rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter Gyöngyösi János külügyminiszternek, mint a magyar békedelegáció vezetőjének helyettese betegség miatt nem utazhatott Párisba, ennek következtében Gerő Ernő közlekedésiügyi miniszter utazott el a francia fővárosba, hogy a magyar békeküldöttség h. vezetői tisztségét betölthesse. Tavólléteben Rákosi Mátyás h. miniszterelnök vezeti a közlekedésiügyi tárcát.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

FELHÍVOM a Független Ifjúság debreceni tagjainak figyelmét, hogy az eddigi igazolványok érvényessége augusztus 20-ával lejárt, ezért mindenki minél előbb váltson új igazolványt és a régiét hozza magával — A HÁTRALÉKOS és e havi tagdíjakát a pénztári órák alatt, délelőtt 9-11, délután 2-6 óráig befizetheti. — JELVÉNY 3 forintért kapható az irodában.

SZÍNHÁZ

Teljes a Csokonai Színház gárdája. Beleznai Unger István színházigazgató befejezte az új társulat szervezését. Az utóbbi nap leszerződött Mezel Lajost, a budapesti Vigszínház tagját, a vajdasági bonvivánok és Solti Albertet buffónak, aki ezen a szerepörvön a vidék egyik legkitűnőbb színésze. Ezzel a két szerződéssel a társulat teljessé vált. — Beleznai Unger István ugyancsak leszerződött Fodor Istvánt, a jóképű fiatal debreceni színészt.

Zsákkölcsönzés fillérékért
Kádártól
(Wiener)
Zsák, kötél, cérna, textil öltözékeszerzési forrása Kossuth utca 27.

A debreceni övönél jár egy kiváló tagja déli ki az élők sorából. Meghalt Korompay Gyuláné, nyugalmazott övönél életének 74. évében. Az elhunyt egy emberöltőn keresztül oktatta a kicsinyeket a Hamokkertben, majd az Eötvös-utcai, végül a Timár-utcai óvodában. Értékes munkásságáért számos kitüntetésben részesült. Halála hírére sok ezer debreceni férfi és nő vesztéssel részvételével, akik kicsiny korukban tőle nyerték a művelődés első zsenijét.

Hamburg környékén az elmúlt héten 12 ember halt éhen.

Várhalmi időjárás: Mérsékelt nyugati szél, felhőzetvonalok, többfelé záporos, zivatar, a hőmérséklet nyugaton alig változik, keleten még csökken.

Kétszer törtek be a lakására egy nap alatt Kiss Károlyné Rákóczi utca 12. szám alatti lakosnő.

Zugszállást és titkos találkahelyet leplezett le a rendőrség a Cegéld utcán az egyik házban. A nyomozók három nőt őrizetbe vettek és kitoloncolásukra megindult az eljárás.

Bosurranó lépással gyanúsítva őrizetbe vette a rendőrség Kolozs András gávai lakost, aki büntetésével együtt követelt el lopást.

Pályaudvari tolvaj ellopott szalonnát és ruhaneműt Gulácsy Géza egyetemi hallgató, hajdúdorogi lakostól.

A Dolgozók Gimnáziuma tanévzáró ünnepséget augusztus hó 25-én délelőtt 9 órakor tartja a Déli Múzeum előadó termében, melyre az érdeklődő közönséget meghívja az ünnepséget rendező bizottság.

A járadékért jelentkező hadigondozottak a gondozási igazolványukat hozzák magukkal.

IPARTÉRTŐLETI HÍREK

Az asztalos sz. o. szombaton 5 órakor ülést tart. — A kerégyártó szakosztály szombaton 5 órakor ülést tart. — A kőműves és ácsiparos sz. o. szombaton 4 órakor ülést tart. Tárgy: Házhelyigénylés és más fontos szakosztályi ügyek. — A kőművesnesteri szakosztály azon tagjai, akik házhelyet igényelnek, azonnal jelentkezzenek a szakosztály elnökénél. — A fogműves sz. o. pénteken 6 órakor a kultúr szakosztály helyiségében (Piac u. 28.) ülést tart. Tárgy: Adóközfizetés ügy, forgalmiadókönyvet mindenki hozza magával. — A bőripari érdekképvise-

leti csoportba tartozó szakosztályok elnökeit, alelnökeit (cipész, csizmadia, tímár, szilgyártó, bőrdobos) felhívjuk, hogy szombaton 6 órakor tartandó ülésen okvetlenül megjelenjenek. — A műszerész és autószerelő szakosztály szombaton 4 órakor a kultúr szakosztály helyiségében, Piac u. 28. sz. alatt adóközfizetés ügyben ülést tart. Minden tag saját érdekében okvetlenül jelenjen meg.

KERESKEDŐ TÁRSULAT KÖZLEMÉNYEI

A kistulajkos szakosztály értesíti tagjait, hogy augusztus 11-én gyűlést tartanak a tagdíjra vonatkozólag a Társulat elnöksége. Kérjük a szakosztály tagjait, hogy augusztus 11-én havi tagdíjukat haladéktalanul fizessék be a szakosztály irodájába, ugyanakkor felhívjuk a szakosztály tagjait, hogy házhelyigényüket 5 nap alatt a szakosztálynál jelentessék be, lovanként 2 forintot és 20 forintot, melyek azonnal fizessenek be a szakosztálynál. — Fa és élelmiszer kereskedők szakosztály tagjai adó és amenzia hátraleltukat 23-án 9-11 óráig okvetlenül rendezzék ugyanakkor adóközfizetés és osztályba sorozás végett feltettlenül saját érdekében jelentkezzenek. — Textil szakosztály az új adóközfizetés megbeszélésére 23-án, pénteken ülést tart. Fontos tárgy, mindenki jelenjen meg.

SPORT

Befejeződött a villámigazolás. A DVSC B. Nagy és Soos igazgatási kérelmére nyújtotta be augusztus 21-én este. Kajak kívül megdagy a Szabolcsot igazolt jobbszerelőt erősíti a csapatot.

Timár, a DVSC fiatal kapusa, a Debreceni Napok labdarugó tornájának hős az Újpesti tavaszt. A DVSC vezetője elismeréssel sportszerűségét nem gondolt akadályt a fiatal, tehetséges játékos érvényesítésére.

Dobos, a DVSC kitűnő bűvészjátékos távozni meg hirtelen a vasutas csapatból. Ez azonban még nem végleges, Dobos csak nehézközvet becsületesen végküzdött a debreceni csapatban, tudására a jövőben is szükség van.

Nem minden napi labdarugóteheltség burtakart a DVSC vezetői Satorrajauhelyen. Az ottani vasutas csapat 17 éves bűvészjátékos, Csabai egészen Markos-stílusú játékos. Széleskörűen gyors, pompás beadással vannak, erősen határozottan, hű kapura és magyerejű bombákat küld. A DVSC-nek öt perc alatt három olyan gólt vágtott, amilyen a nagykönyvben meg van írva. Mi sem természetesebb, mint hogy a debreceni OB-csapat mindent elkövetett megszerzésére, kijátszása helyezett átélését Satorrajauhelyről, ahol váltókezelt, Csabai azonban kijelentette, hogy Satorrajauhelyen a labda ugyanolyan kerek, mint Debrecenben, emiatt hirtelen elhagyta, ahol kitűnően sportolhat. Ma, amikor a

legkisebb játékos is hihetetlen anyagi követelésekkel lép fel és gyűszűnyi tudását is kamatoztatja szerencsés, ültő kinyel a Csabai léle sportember. Ezt meg kell állapítanunk, meg ha szivesebben látnak volna is a DVSC támogatás szélén.

A MÁV MADISZ kiadta Csabait a Szolnoki MTE-nél. Nem egészen értjük a csapat eljárást azok után, hogy Kispéternek a DVSC-be való kiadásával kapcsolatban lezögezték; nem gyengített a csapatot. Ugyanakkor a MÁV MADISZ nem igazolt egyetlen új játékos sem.

Jelenkor erősödött a DKASE Elek Gyuláné, a Postás köznevelészetének és Kisznek, a DMTE köznevelészetének igazgatójával. A DMTE Stábiszkyt, balfelezetét is kiadta, a Dohánygyárnak mivel azonban egy egységtől csak egy játékos igazolható, Stábiszky marad a munkacsoportban.

A debreceni játékosok Testületét f. hó 25-én, vasárnap délelőtt 9 órakor elnökségi ülés, 10 órakor pedig tanzsülés és taggyűlés tart.

A játékosok csapata a Dohánygyár csapatával az üzemi bajnokság döntőjét játéza vasárnap délután 3 órakor a DVSC mérkőzés előmérkőzése. Ezen a mérkőzésen dől el a bajnokság sorsa. A játékosok egyik pont is elég az üzemi bajnokság megnyeréséhez.

A debreceni játékosok ma délután fél 6-kor elnökségi, fél 7 órakor pedig taggyűlést tartanak a KLASZ helyiségében.

Felkértem a DKASE II. és ifjúsági játékosait, hogy pénteken 4 órára a Stadionban jelenjenek meg.

Belvárosi MAOISZ—HEV 2:1 (1:0), Góllövők: Ze, Nagy, Kronberger, ill. Balogh. Jól játszottak: Takács, Kronberger, Kugler és Agárdi M., a HEV-nél Molnár, dr Gyöngyösey.

OB II. csoportbontás. Az OB II. rövidesen indulni fog és most elkészítették a csoportbontást. A Keleti csoportba 12 csapatot osztottak be. Ebben a csoportban a következő csapatok szerepelnek: MÁV Bocska MADISZ (Debrecen), Nyiregyházi MADISZ, Nyiregyházi SE, Salgótarjáni BTE, Salgótarjáni SE, Diósgyőri VTK, Miskolci MTE, Békéscsabai Török Szegedi TSK, Szentéleki MADISZ, Hódmezővásárhelyi MTE és a Gyulai Barátság. Amint látjuk egészen erős csapat lesz a Keleti csoport ezúttal is. Szó van arról, hogy az augusztus 31-én összeülő MLSZ értekezlet négy budapesti csapatot oszt be ide, a Keleti csoportba és négy vidéki csapatot átelyen a budapesti OB II. csoportjába.

Percecs vagy DKASE? A DVSC csapata vasárnap a Percecs együttesével játszana mérkőzést a DVSC Dicső-ugri sporttelepén. A percecsiek tegnap délig még nem adtak választ a meghívásra és elutasító távirat esetén a DKASE jóképűségű együttesével mérkőzést meg vasárnap a DVSC csapata, melyben az új szerzemény már játszanak.

Vászei, az MTK játékosai vasárnap próbát játszik a DVSC csapatában. A DVSC villámigazolási idő leteltével nem fejezte be erősítését, most folyamatosan van Vászeginék az MTK fiatal tehetséges jobbszerelőjének is megszerzése. Vászegi azonban igazolt, mert kívarta az egyvét. A játékos már Debrecenben tartózkodott és vasárnap próbát játszik a DVSC-nél.

ALLÁST KERESŐ NŐK (2)
MAGANOS urhoz menne rendes, tiszta, kitűnően főző megbízható jómegjelenésű jobb nő Szabóné, Darabos u. 39. 2—1068

ALLÁST NYER NŐ (4)
ELSORANGU fontosságú villany rokkához felvezeték. Ugyanott gyapjú, fonál kapható, Pesti utca 43. 4—1043

ALLÁST NYER FERFI (6)
KÖZELI tanyára egy szabad majorost keresek Csillag u. 30. 5—1076

ELADÓ INGOSGAC (11)
EGY perzsaláb bunda eladó Kigyó u. 38. 11—1018

UJ reklámé, hajlított ezékek intezeti matrac kapható Major, Péterfia u. 26. 11—1038

ELADÓ egy Bürker kamra, 2 Melangaur pipettával. — Érdeklődni Rákóczi u. 48. 11—1077

ELADÓ vagy elcserehető alig használt erős szekér. Poroszlai u. 74. 11—1014

TIZ mázsa ezaraz hasznbfa eladó, Wofalffika u. 3. 11—1072

ÜZLETBERENDEZÉS asztalok, álmányok, Borkel mérleg, petróleum tartály stb. eladók. Megtekinthető Kaesa u. 25. sz. a délelőtti órákban. 11—1069

TISZTAN kezelt saját terméki bor eladó Nodrady Mátyás utca 18. 11—1024

ELADÓ 1 drb 3+1 rádió és egy nagy bőrdobos Homok u. 86. sz. 11—1083

JÓHANGU rádió eladó Péterfia u. 37. épüzet. 11—1086

KÖZEPMETRE fértitűtőny, ballonkábát, eladó Darabos utca 35 Farkas, 11—1092

KIADÓ LAKÁS BILETHELYESÉ (7)

EGYSZOBÁS, konyhás komfortos lakás, mahagoni háló egyeb butorokkal átadó. Két fekete női kabát eladó, cím a kiadóban. 7—1084

ÉPÍTKEZÉSI ANYAG (10)
MELY gyermekkosci eladó. Hódmezővári u. 28. 11—1064

TEGLA, ajtó, ablak, fa és vas bontásból olecsón kapható, Kovácsné, Hatvan u. 6. II. lépcső, IV. e. 16—1063

TEGLA, cserép, építési, kátránypapir kapható. Tel: 1064mesterker. Érdeklődni: Csaba u. 1. 17—1090

ELADÓ ÁLLATOK (10)
BELGA husnyulak eladó. Honvédtető u. 6. 11—1088

FÖLDÉRELET (17)
NAGYSEBEN 36 hold földnyárföld bérbeadó, Blahau utca 8. földszint 2. Rend: 17—1075

60 HOLDAS tanyás birtok. Előp. 108. sz. alatt feleslegesen 2 loval, 2 jarmos tehenel, vetőmaggal, gabonaföldmel, 17—1075

ELADÓ 10 család méh 424 kaptárakban megtekinthető vasárnap 8—12 óra között. Nagyszemesen hajduszentmihályon kifelé 8-as km-nél nagy gyümölcsös Bacsányi János. 10—1068

SZÉP KÉZIRAT FELSŐI PÁLFI JOZSEF

Kiadóért feloldás SZICETHY GYULA ügyvezető igazgató

Kiadja négy nyoma TISZANTULI KÖNYV-ÉS LAPKIADÓ SZICETHY KAROLY

Műszak; vezető